ΣΠΟΥΔΗ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

e-spoudi

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 27-4-2024

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να γράψετε πλάι σε κάθε *χρονολογία* (στήλη **Γ**) το *νούμερο* και το *γράμμα* που της αντιστοιχεί από τα δεδομένα των δύο πρώτων στηλών (**Α** και **Β**):

Α	Β	Γ
1.Ορυχεία Λαυρίου	**Α**. Λειτουργία ύστερα από αντιδράσεις της Εθνικής Τράπεζας	1920
2.Αλέξανδρος Παπαναστασίου	**Β**. Συλλαλητήριο στο Ηράκλειο	1928
3.Τράπεζα της Ελλάδος	**Γ**. Υπουργείο Γεωργίας	1924
4.Ιωάννης Σφακιανάκης	**Δ**. Σερπιέρι - Ρου	1905
5.Κωνσταντίνος	**Ε**. Παραίτηση δύο φορές από πρωθυπουργός	1866
6.Ελευθέριος Βενιζέλος	**Στ**. Επιστροφή στο θρόνο	1910
7.Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών	**Ζ**. Ίδρυση Λαϊκού κόμματος	1915
8.Αγροτικοί νόμοι	**Η.** Γαλλική εταιρεία	1908
9.Κρητική Βουλή	**Θ.** Διανομή εθνικών γαιών	1881
10.Διώρυγα της Κορίνθου	**Ι.** Ευχαριστήριο Ψήφισμα	1870-1871

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

Να αποδώσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω ιστορικών όρων:

α) Συνθήκη φιλίας και συνεργασίας μεταξύ Μπολσεβίκων και Κεμάλ

β) Βενιζελισμός

γ) Β΄ Ψήφισμα (Εθνοσυνέλευση του 1843-1844)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β1

Για ποιους λόγους καθυστέρησε η ανάπτυξη των δημοσίων έργων γενικότερα και του σιδηροδρομικού δικτύου ειδικότερα στην Ελλάδα κατά τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας;

Μονάδες 14

ΘΕΜΑ Β2

Ποιοι λόγοι επέβαλαν την υπογραφή της Σύμβασης της Λοζάνης (30-1-1923) και της Συμφωνίας της Άγκυρας (10-6-1930);

ΣΠΟΥΔΗ

Μονάδες 11

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις πληροφορίες των παραθεμάτων να καταγράψετε τις αδυναμίες που παρουσίασε το πρώτο Κρητικό Σύνταγμα και τους λόγους που οδήγησαν τους Κρήτες στην ψήφιση ενός συντηρητικού Συντάγματος.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο συντηρητικός χαρακτήρας του Κρητικού Συντάγματος του 1899 Σύμφωνα με μια θεωρία, το σύνταγμα (σημ.: του 1899) είχε συντηρητικό χαρακτήρα επειδή ο λαός της Κρήτης - και τα δεκαέξι μέλη της συντακτικής επιτροπής - πίστευε ότι μια εκτελεστική εξουσία με ενισχυμένες αρμοδιότητες και απαλλαγμένη από κοινοβουλευτικούς περιορισμούς και επεμβάσεις βραχυπρόθεσμα θα συνέβαλε πιο αποτελεσματικά στην επίλυση των πολιτικών προβλημάτων του νησιού … Οι συντάκτες της τελικής μορφής του σχεδίου του συντάγματος δεν θεωρούσαν οριστικό το καθεστώς της αυτονομίας, αφού δεν ικανοποιούσε τις εθνικές προσδοκίες των Κρητών. Η αρμοστεία αντιπροσώπευε γι' αυτούς ένα σύντομο μεταβατικό στάδιο, το προοίμιο της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Με την αντίληψη αυτή ως προϋπόθεση των συνταγματικών τους επιλογών, τα μέλη της επιτροπής ενίσχυσαν τις σχεδόν μοναρχικές εξουσίες του προσωρινού ηγέτη της Κρήτης, για να διευκολύνουν τη γρήγορη επίλυση των εσωτερικών προβλημάτων του τόπου τους και να αποκλείσουν τις πιθανές τραγικές συνέπειες (όπως η ήττα της Ελλάδας στον πόλεμο του 1897) που μπορούσαν να έχουν οι τυχόν εκτροπές των εκλεγμένων εθνικών αντιπροσώπων από τα πλαίσια της κοινοβουλευτικής δεοντολογίας.

[Λ. Μακράκη, Ελευθέριος Βενιζέλος, ό.π., σσ. 382-383]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το Κρητικό Σύνταγμα του 1899

Τα σοβαρά προβλήματα που γεννήθηκαν στην εφαρμογή του ήταν συνέπεια των ατελειών του. Για παράδειγμα, ο ύπατος αρμοστής οριζόταν ως αντιπρόσωπος των Μεγάλων Δυνάμεων στην Κρήτη, αλλά συνδεόταν και με το λαό της με μια «σύμβαση». Ήταν ο κεντρικός παράγοντας του κράτους και ο κύριος εκτελεστικός λειτουργός και σημαντικό στέλεχος της νομοθετικής εξουσίας. Όπως παρατηρούσε ο πρόεδρος της συντακτικής επιτροπής Ι. Σφακιανάκης, «το πρόσωπον του Ηγεμόνος είναι το κέντρον όλων των εξουσιών». Από την άλλη μεριά, τα μέλη της αρμοστειακής κυβέρνησης, σύμφωνα πάντοτε με το σύνταγμα, ήταν σύμβουλοι του πρίγκιπα, ελεγχόμενοι και άμεσα υπόλογοι σ' αυτόν μάλλον παρά στη Συνέλευση από την οποία προέρχονταν … Η Κρητική Συνέλευση, η οποία εκλεγόταν με γενική ψηφοφορία κάθε δύο χρόνια, δεν είχε σαφείς εξουσίες ούτε αρκετές αρμοδιότητες. Πραγματοποίησε μόνο μια συνεδρίαση στη διάρκεια της θητείας της και, καθώς φαίνεται, είχε περιορισμένη δικαιοδοσία, αφού η τελική επικύρωση των νόμων ενέπιπτε στην αρμοδιότητα του ύπατου αρμοστή.

[Λ. Μακράκη, Ελευθέριος Βενιζέλος, ό.π., σ. 382]

ΘΕΜΑ Δ1

α) Αφού μελετήσετε τα παραθέματα που ακολουθούν και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να δικαιολογήσετε την απροσδόκητη ήττα του Βενιζέλου στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1920. (μονάδες 15)

ΣΠΟΥΔΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

[…] Πρέπει βέβαια να σημειωθεί εδώ ότι η διαφορά στην κατανομή των εδρών οφειλόταν κυρίως στο πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα και ότι η διαφορά ψήφων (που δεν μπορούσαν να υπολογιστούν ακριβώς λόγω του τρόπου ψηφοφορίας με το σφαιρίδιο) υπήρξε πολύ μικρή έως μηδενική.

[Ο. Τσουνάκος, « Η Μεγάλη Ελλάδα και η Μικρασιατική Εκστρατεία», Εκπαιδευτική ελληνική εγκυκλοπαίδεια, τ. 25, σελ. 384]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι εκλογές έγιναν με μια εβδομάδα καθυστέρηση, την Κυριακή 1/14 Νοεμβρίου (1920). […] Το κόμμα των Φιλελευθέρων κέρδισε μόνο 118 από τις 369 έδρες στη νέα Βουλή […] Θα μπορούσε κανείς να αναφέρει τους αριθμούς που παραθέτει ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου στο βιβλίου του «Δημοκρατία και Εκλογικό Σύστημα»: Φιλελεύθεροι 375.803, «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις» 368.678 σε σύνολο 746.946 ψηφισάντων.

[Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΕ, σελ. 147]

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

[…] Οι Φιλελεύθεροι υποστήριξαν, μετά τις εκλογές, ότι η αποστράτευση υπήρξε το βασικό αντιπολιτευτικό σύνθημα. Αυτό δε φαίνεται να ήταν σωστό τουλάχιστον στο επίπεδο της επίσημης συνθηματολογίας. Είναι όμως γεγονός ότι στο διάστημα της προεκλογικής εκστρατείας ορισμένοι αντιβενιζελικοί, ιδιαίτερα τοπικοί κομματάρχες, έδιναν άμεσα ή έμμεσα τέτοιες υποσχέσεις. Αλλά ακόμα και η μη αναφορά στο ζήτημα αποστράτευση οδηγούσε συνήθως σ΄ αυτό το συμπέρασμα – όποτε μάλιστα το συμπέρασμα ανταποκρινόταν στις προσδοκίες των ψηφοφόρων. Πολλοί εκλογείς πίστεψαν έτσι, ότι με δεδομένη την αγεφύρωτη αντίθεση ανάμεσα στα δύο στρατόπεδα και την απόλυτη και οξύτατη αντιπολιτευτική κριτική σε ολόκληρη την ιδεολογία και την πρακτική του βενιζελικού κράτους, μια αντιβενιζελική κυβέρνηση δεν μπορούσε παρά να ακολουθήσει και στο Μικρασιατικό πόλεμο πολιτική ριζικά αντίθετη από αυτή των Φιλελευθέρων.[…]. Από όλα αυτά φαίνεται να προκύπτει ότι η αποστράτευση, χωρίς να ήταν ο μόνος ή ό μόνος σοβαρός λόγος της ήττας του Βενιζέλου, αποτέλεσε ωστόσο παράγοντα καθοριστικής σημασίας. Στις αγροτικές περιοχές, που έκριναν το εκλογικό αποτέλεσμα, το ζήτημα της αγροτικής μεταρρύθμισης και της απαλλοτρίωσης των τσιφλικιών, το μοναδικό στοιχείο του βενιζελικού προγράμματος, που θα μπορούσε να περιορίσει σημαντικά τις εκλογικές απώλειες των Φιλελευθέρων, φρόντισε η αντιπολίτευση να το καλύψει με υποσχέσεις ότι οι απαλλοτριώσεις όχι μόνο δε θα σταματούσαν, αλλά θα προχωρούσαν με ταχύτερο ρυθμό.

[Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΕ, σελ. 148]

β) Να διερευνήσετε τα αίτια της εκλογικής ήττας του Ελευθέριου Βενιζέλου το 1932 και 1933 που σχετίζονται με τη δυσαρέσκεια των γηγενών και των μικρασιατών προσφύγων. (μονάδες 10)

Μονάδες 25

ΣΠΟΥΔΗ